

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 044815-2024)
ירושלים, כ"ו בחשוון התשפ"ה
27 בנובמבר 2024

לכבוד
חברת הכנסת אפרת רייטן

שלום רב,

הנדון: מכתבך אליי ומכתביך לחבר הכנסת משה רוט בנושא "קידום הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון – אישור הכנסת לפתיחה בהליך פלילי או אזרחי), התשפ"ה-2024, על ידי חברת הכנסת טלי גוטליב"

סימוכין: מכתבך אליי מיום 25.11.2024; מכתביך לחבר הכנסת משה רוט מיום 25.11.2024 ומיום 26.11.2024

אני מתכבדת להשיבך כדלקמן:

1. במכתבך אליי מיום 25.11.2024 ציינת כי הצעת החוק שבנדון אושרה בוועדת השרים לענייני חקיקה חרף עמדתה של היועצת המשפטית לממשלה כי ההצעה אינה צולחת את המבחנים החוקתיים ומהווה פגיעה חמורה בעקרון שלטון החוק ובשוויון בפני החוק. לפיכך, ביקשת כי עמדת הייעוץ המשפטי לכנסת תובא בפני חברי הכנסת טרם הקריאה הטרוםית במליאה, זאת בניגוד לנהוג בכנסת, שהייעוץ המשפטי ניתן במסגרת דיוני הוועדה בהצעת החוק.
2. במכתבך לחבר הכנסת משה רוט מיום 25.11.2024, ביקשת כי אני או ועדת האתיקה נודיע לחברת הכנסת גוטליב בטרם ההצבעה הצפויה היום כי היא מנועה מלקדם את הצעת החוק שבנדון וזאת נוכח עניינה האישי בה; במכתבך הנוסף מיום 26.11.2024, ביקשת להפנות להחלטות קודמות של ועדת האתיקה אשר לשיטתך תומכות ומבססות את טענותייך. כן כתבת כי את עומדת על כך שוועדת האתיקה תתכנס לדיון ותקבל החלטה, עוד בטרם תובא הצעת החוק להצבעה במליאה. מכתבים אלה הועברו לטיפול והתייחסותי לסוגיית העניין האישי, בתיאום עם יושב ראש ועדת האתיקה, חבר הכנסת משה רוט, הובאה במכתבי ליושב ראש הכנסת, חבר הכנסת אמיר אוחנה, אשר נשלח גם לכלל חברי הכנסת ה-25, וכן בשיחה עם חברת הכנסת טלי גוטליב שפנית בעניינה.
3. ראשית, אציין כי בשונה מדיוני ועדת השרים לענייני חקיקה וחוות דעת הייעוץ המשפטי לממשלה המונחות בפני שר המשפטים לקראתם - שאינם גלויים, דיוני הכנסת ועמדות הייעוץ המשפטי של הכנסת מועברות לחברי הכנסת ולציבור באופן פומבי ובשקיפות. במאמר מוסגר אעיר, כי פניתי בענין זה מספר פעמים בבקשה כי חוות הדעת של הייעוץ המשפטי לממשלה, הניתנות בוועדת השרים, יועברו לייעוץ המשפטי של הכנסת באופן שוטף וסדיר, אך נכון לעכשיו זה לא המצב.
4. כידוע לך, כאשר הצעת חוק של חבר הכנסת מועברת ללשכה המשפטית, ההצעה מטופלת על ידי היועץ המשפטי שמייצג לוועדה המוסמכת לדון באותה הצעה; לאחר הכנת נוסח ההצעה לשלב הדיון המוקדם,

הצעת החוק מקבלת את מספר הפ' שלה בשיבת נשיאות הכנסת הסמוכה. טרם הדיון וההצבעה במליאה בדיון המוקדם על הצעת החוק, הלשכה המשפטית מכינה תקציר להצעת החוק על מנת שחברי הכנסת יכירו את ההסדר המוצע בהצעת החוק טרם הצבעתם עליה. בהמשך, משהצעת החוק עוברת להכנה לקריאה הראשונה בוועדה המוסמכת, הייעוץ המשפטי של הכנסת מלווה את דיוני ועדות הכנסת ואת דיוני החקיקה הנערכים בהן. בכלל זה, הייעוץ המשפטי לוועדות מציג לחברי הכנסת את ההסדר המשפטי הגלום בהצעת החוק; פורש בפניהם את ההיסטוריה החקיקתית והפסיקתית באותו הנושא, ככל שהיא רלוונטית; עומד על הסוגיות העיקריות המתעוררות בהצעת החוק; נותן את עמדתו המשפטית ביחס אליה; וכן, במידת הצורך, מציע הסדרים חלופיים לאלה שבהצעת החוק.

5. בענין הצעת החוק שבנדון, משהועברה ללשכה המשפטית של הכנסת, הצעת החוק טופלה על ידי עו"ד ארבל אסטרון, היועצת המשפטית לוועדת הכנסת, שהיא הוועדה המוסמכת לדון בנושא הצעת החוק. לאחר שההצעה קודמה על ידי ונכללה ברשימת הצעות החוק שהובאו בפני נשיאות הכנסת, ניתן לה מספר הפ' שלה. לאחר מכן, הצעת החוק הועברה על ידי ועדת הכנסת לוועדת שרים לענייני חקיקה שהסכימה לקיצור תקופת ההנחה וכן תמכה בה. משכך, היא שובצה בסדר היום השבועי לדיון המוקדם ביום רביעי הקרוב.

6. לקראת הדיון במליאה הוכן על ידי הייעוץ המשפטי של הכנסת תקציר בהיר ומפורט (שפורסם במערכת הסנהדרין) שפורש בפני חברי הכנסת את ההסדר המשפטי הנוהג והמוצע באופן מקיף כך שתהיה לחברי הכנסת התמונה המלאה טרם ההצבעה על הצעת החוק ובאופן שנותן מענה לפנייתך.

7. המלצת הייעוץ המשפטי של הכנסת היא שהצעת החוק שבנדון תועבר, ככל שתתקבל בקריאה הטרונית, להכנתה לקריאה הראשונה בוועדת הכנסת. היועצת המשפטית לוועדת הכנסת, עו"ד ארבל אסטרון, שאף טיפלה בהצעת החוק לדיון המוקדם מול המציעה, חברת הכנסת גוטליב, תלווה כמובן את דיוני הוועדה ותביא בהם את מכלול הסוגיות המתעוררות בקשר להצעת החוק לרבות הקשיים שהיא מעוררת. אף אני כמובן אלווה את הנושא בשל השפעתו הרחבת על הכנסת, חברי הכנסת ועבודתם.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתקים:

חבר הכנסת אמיר אוחנה, יושב ראש הכנסת
חבר הכנסת משה רוט, יושב ראש ועדת האתיקה
חברת הכנסת טלי גוטליב
עו"ד אייל לב ארי, היועץ המשפטי למליאת הכנסת
עו"ד ארבל אסטרון, היועצת המשפטית לוועדת הכנסת